

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika“ dołączamy co tydzień: Tygodnik Sportowy i Dodatek powieściowy. Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 4—7 po południu. Oddziały: w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5—w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 18 w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, plac 23-go Stycznia 8/10 w Gdyni, Skwer Kościuszki 4 L. — w Inowrocławiu, Rynek 20.



Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 3.15 zł. miesięcznie, 9.45 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.54 zł. miesięcznie, 10.61 zł. kwartalnie. Pod opaską: w Polsce 7.15 zł., zagranicą 9.65 zł. miesięcznie. Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Redakcja 316, 326, Administracja 315, — Oddziały: Bydgoszcz 1299, Poznań 3600, Toruń 800, Grudziądz 294, Gdynia 1460, Inowrocław 420.

Numer 233.

BYDGOSZCZ, wtorek dnia 10 października 1933 r.

Rok XXVII.

Mussolini ostro krytykuje rządy demokratyczne.

Zapowiedź zmian w konstytucji Włoch.

Paryż, 9. 10. (PAT). „Echo de Paris“ ogłasza na naczelnym miejscu sprawozdanie z ciekawej rozmowy, jaką miał współpracownik tego pisma, wybitny dziennikarz Keryllis z dyktatorem Włoch, Mussolinim.

Po ogólnych zdawkowych grzecznościach i stwierdzeniu, że ustroj faszystowski będzie kontynuowany nawet po śmierci wodza, Mussolini oświadczył:

„Prawde mówiąc, nie widzę potrzeby drugiego Mussoliniego. Zjawia się jakiś faszysta, który zajmie moje miejsce i jeżeli nie będzie posiadał kwalifikacji, jakie ja posiadam, lub też wad moich, niewątpliwie będzie miał inne cechy“.

Mussolini podkreślił następnie przyszłość idei faszystowskiej i jej wielkie znaczenie dla całego świata.

Przechodząc do zagadnień politycznych ogólnoeuropejskich, Mussolini zaznaczył, że rządy demokratyczne nie potrafiły uniknąć wojny. Wojna bowiem, zdaniem Duce, jest wynikiem braku równowagi między słabością jednych a siłą drugich. Gdy wszyscy są silni, wszyscy się poważają, wszyscy się wzajemnie obawiają i oczywiście wszyscy dochodzą do porozumienia.

Parlamentaryzm nie umiał nietylko

uniknąć wojny, lecz nie potrafi zachować solidnego i długotrwałego pokoju. Powinno się dążyć do tego, by wreszcie Europa zrozumiała, że obecna sytuacja nie może trwać długo. Europa powinna strzec się niebezpieczeństw, które jej grożą od wewnątrz i zewnątrz. Zapomina się o tem, że istnieje Azja.

Mussolini zapowiedział wreszcie, że zamierza wprowadzić do konstytucji Włoch wielkie zmiany, które obecny ustroj uczynią jeszcze bardziej korporacyjnym przez włożenie na korporacje,

zamiast na państwo kontroli nad produkcją. Czas skończyć ze starymi ideami liberalnego kapitalizmu — twierdzi Mussolini. Pragnę utworzyć korporację dla przemysłu według jego gałęzi i korporację dla rolnictwa, zależnie od rodzajów wytwarzanych produktów. Zapewniłem porządek polityczny i mam wolne ręce dla pracy nad restytuowaniem ładu ekonomicznego.

Mussolini zakończył rozmowę zapewnieniem, że faszyzm pracuje dla pokoju i tylko dla pokoju.

Min. Goebbels dyskredytuje germanofilijskie wysoki Sauerweina.

Berlin, 9. 10. (tel. wł.) Jak donosi „National-Zeitung“ z Essen film Horst Wessela, który miał być wyświetlany w dniu 9 października jako w rocznicę urodzin Horst Wessela, nie będzie wyświetlany na skutek zakazu wydanego przez min. propagandy Goebbelsa.

Jako motyw zakazu ministerstwo propagandy podało, że film nie stoi na dostatecznie wysokim poziomie.

Przypomnieć należy, że jeszcze niedawno na próbie filmu Horst Wessel był obecny znany publicysta Sauerwein i bezpośrednio po próbie ogłosił artykuły, w których z zachwytem rozpisywał się o tym filmie. O artykułach tych wspominaliśmy już przed kilku dniami.

E. R.

Ciekawa gra polityczna Mussoliniego

Uregulowanie kwestji naddunajskiej. — Wzmocnienie Austrii. — „Gleichschaltung“ i „Anschluss“. — Nadzieja Niemiec.

(Telefonem od własnego korespondenta.)

Berlin, 9. 10. Ubiegły tydzień zakończył się na międzynarodowym horyzoncie politycznym dwoma ważnymi fakta-

mi. Rząd francuski podał oficjalnie do wiadomości, że pertraktacje z Włochami w sprawie uregulowania kwestji naddunajskiej doszły do pozytywnych rezultatów. Zgodnie z zasadami konferencji w Stresie ma być rozbudowany system cel preferencyjnych i kontyngentów, który będzie miał na celu nie tyle zacieśnienie węzłów gospodarczych między państwami naddunajskimi, ile zorganizowanie rynku zbytu dla austriackiego przemysłu.

Jak widzimy więc, ze strony Francji i Małej Ententy i Włoch czynione są starania w celu zapewnienia Austrii do-

statniego bytu gospodarczego, a tem samem utrwalenie jej niezależności politycznej.

Jednocześnie z powyższem Niemcy wyśtosowały notę w sprawie rozbrojenia do Rzymu i Londynu, pomijając zupełnie Paryż. Prasa berlińska poparła min. Neuratha gromkimi „nie ustąpimy“. Podwojenie Reichswehry i przyznanie zakazanych kategorii broni na podstawie planu Mac Donalda stanowi minimum żądań niemieckich.

Tymczasem Mussolini rozpoczął bardzo ciekawą grę. Odrzucając zasadniczo Anschluss i nawiązując w sprawie naddunajskiej nici z Francją oferuje Berlinowi pośrednictwo i pomoc w sprawie ugrunowanego Gleichschaltung. W ten sposób pragnie on nie zrywać nici z Paryżem, nie gwałcić Małej Ententy, nie zmuszać jej do dalszej organizacji wewnętrznej i jednocześnie utwierdza na sile przyjaźń z Niemcami.

Niewątpliwie rząd Hitlera będzie wolał uzyskać teraz Gleichschaltung niż Anschluss. W Berlinie godzą się na dostarczenie Austrii wszelkiej pomocy w ugrunowaniu jej dobrobytu gospodarczego, gdyż są pewni, że Anschluss spadnie im, jak dojrzałe jabłko. St. Ro.

Przyjazne stosunki między Japonią a Polską.

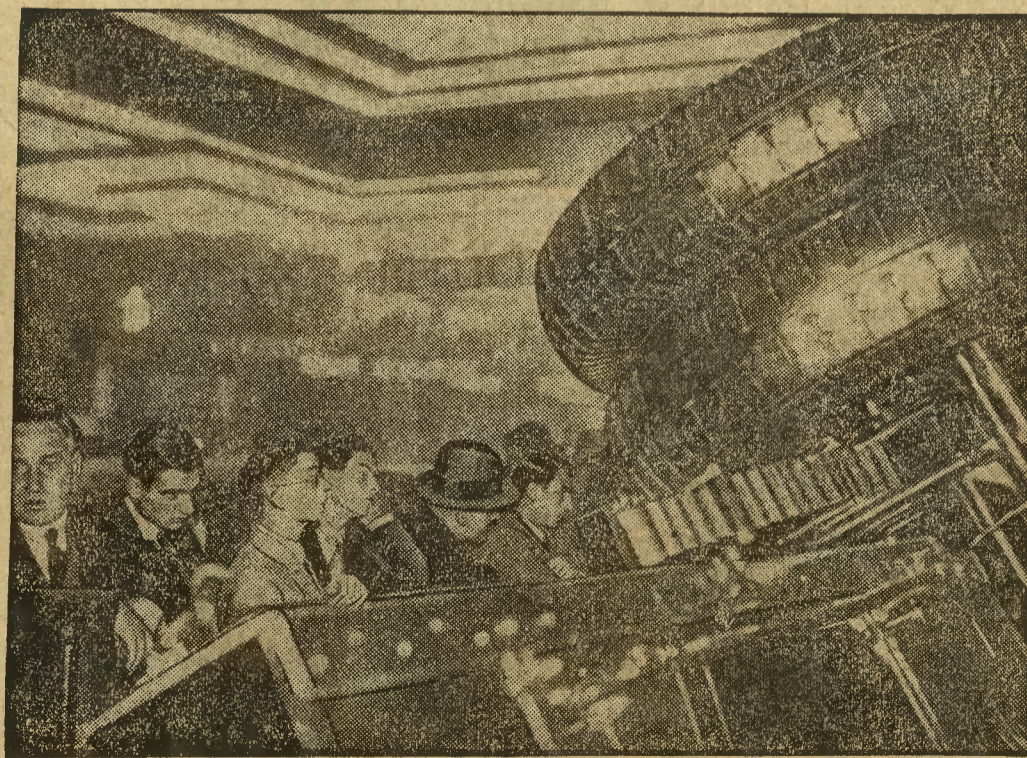
Paryż, 8. 10. (PAT). Z Tokio donosi agencja Renge, że nowy minister pełnomocny w Japonji Michał Mościcki oświadczył prasie, że Polska jest związana z Japonją bezpośrednimi węzłami natury intelektualnej i politycznej. Żaden z krajów nie omieszką rozwijać ducha przyjaźni, łączącego oba państwa.

Nawiązując do stosunków gospodarczych, minister Mościcki stwierdził, że Polska jest głównym dostawcą wyrobów wełnianych, importowanych przez Japonję. Organizacja transportu morskiego między Gdańskiem a Jokohamą ożywi niewątpliwie stosunki handlowe polsko-japońskie.

Minister zakończył wyrażeniem nadziei, że nowe stowarzyszenie japońsko-

polskie oraz Izby handlowe polsko-japońskie, które mają wkrótce powstać w Warszawie przyczynią się do wzajemnego zbliżenia się obu państw.

Otwarcie wystawy samochodowej w Paryżu.



Rokrocznie urządza się w Paryżu wystawę samochodową, mającą dać pojęcie o całokształcie postępu i udoskonalen technicznych produkcji samochodowej całego świata. Jest to w swoim rodzaju największa wystawa na świecie, przyczem organizatorzy jej pomyśleli nietylko o jej stronie han-

dlowej, lecz również i widowiskowej. Rybina powyższa daje nam pojęcie o potężnych rozmiarach ciężarowego samochodu, ustawionego a raczej przewróconego w ten sposób, by nawet najmniejsze szczegóły konstrukcyjne nie ukryły się przed okiem widza.

Zderzenie się 2 łodzi podwodnych.

3 marynarze ponieśli śmierć, 13 ciężko rannych.

Londyn, 9. 10. (tel. wł.) W niedzielę zderzyły się dwie manewrujące łodzie podwodne. Dopiero za parę godzin na jednej z tych łodzi L. 26 nastąpił wybuch akumulatorów, przyczem 1 człowiek został zabity a 15-tu ciężko rannych. W czasie odtransportowania łodzi do Campbeltown dwóch ciężko rannych marynarzy zmarło, a 13-tu walczy ze śmiercią. E. S.

Nowy rząd w Hiszpanji.

Paryż, 9. 10. (tel. wł.) Donoszą z Madrytu, że pod naciskiem prezydenta republiki, który zagroził ustąpieniem, socjaliści zgodzili się utworzyć rząd pod wodzą prawnika Martineza Barriosa. E. R.

Przyjazd min. Titulescu do Warszawy.

Z Warszawy telefonuje nasz korespondent: Rumuński minister spraw zagranicznych Titulescu przybędzie do Warszawy dziś, w poniedziałek o godz. 12 min. 46.

Titulescu złoży wizytę min. Beckowi, a po niej przyjęty będzie na posłuchaniu przez p. Prezydenta Rzplitej.

Zbzczenie pomnika Brianda.

Paryż, 9. 10. (tel. wł.) Niedawno odsłonięty pomnik Brianda został przez nieznaną sprawców posmarowany smołą. Istnieje niebezpieczeństwo, że pomnik nieda się oczyścić i zostanie rozebrany. E. R.

12 dzień procesu lipskiego

Znowu ostre starcie Dymitrowa z prokuratorem i trybunałem.

Lipsk, 9. 10. (PAT). Dwunasty dzień procesu, będący dalszym, ciągiem przesłuchiwań Bułgarów, obfitował znowu w szereg dramatycznych momentów.

Wśród dziennikarzy zagranicznych żywo komentowane jest wyrzucenie z sali rozpraw Dymitrowa, przeciwko czemu obecni na rozprawie adwokaci zagraniczni z Haysem na czele wnieśli do przewodniczącego trybunału Rzeszy energiczny protest.

W charakterze przedstawiciela rządu holenderskiego od kilku dni śledzi rozprawę generalny konsul holenderski Knobel, który otrzymał polecenie złożenia z przebiegu procesu szczegółowego sprawozdania. Obecny był na rozprawie konsul Rzeczypospolitej Polskiej dr. Tadeusz Brzeziński z małżonką.

Rozprawa rozpoczęła się z 20-minutowym opóźnieniem.

Van der Lubbe wygląda bardzo źle. Jest trupio blady, całkowicie wycieńczony fizycznie. Powolnym, chwiejnym krokiem z opuszczoną głową zbliża się do swego miejsca. Od czasu do czasu bezmyślnie się śmieje.

Na wstępie sędzia komunikuje, iż od wtorku począwszy rozprawa kontynuowana będzie w gmachu Reichstagu w Berlinie.

Z kolei zabiera głos Dymitrow, który usprawiedliwiając wczorajszy incydent tłumaczy, iż jego słowa zostały widocznie źle zrozumiane.

Policzek dla sądownictwa.

Końcowy ustęp odpowiedzi Dymitrowa stanowi znowu nieprzyjemny policzek dla niemieckiego sądownictwa, któremu oskarżony Dymitrow zarzuca, że tak jak w niektórych innych wypadkach, w akcie oskarżenia są rażące, zmieszane nieścisłości.

Końcowa faza rozprawy jest bodajże najbardziej dramatycznym okresem z pośród wszystkich dotychczasowych dni procesu. Dymitrow poniesiony znowu temperamentem, kilka razy ostro ściera się z nadprokuratorem Wernerem.

Nadprokurator: — co oskarżony Dymitrow robił w Monachjum dnia 27 lutego 1933 r.?

Dymitrow ironicznie: — czytał pan moje oświadczenie pisemne z maja, które zawiera odnośne okoliczności?

Nadprokurator powtórnie powtarza pytanie.

Dymitrow głośno: — czytał pan? Tak lub nie? (Duża wesołość na sali, zakłopotanie sędziów).

Dzieło prokuratorów.

Przewodniczący wtrąca się: — Dymitrow, niech pan natychmiast przestanie, ja pytam się teraz.

Dymitrow najpierw ociąga się, po chwili zaś mówi: — pojechałem do Monachjum 25 lutego, gdzie spotkałem się z jednym z kolegów bułgarskich, który wracał z Paryża. Tam pozostałem do dnia 27 lutego włącznie, wieczorem około godz. 21-ej wyjechałem pociągiem pośpiesznym do Berlina. Po drodze kupiłem gazetę i przeczytałem wiadomości o podpaleniu Reichstagu, zaraz sobie powiedziałem, że jest to dzieło prowokatorów, lub też faszystów niemieckich.

Po tych słowach powstaje nieopisana wrzawa. Dymitrow chce mówić dalej, sędzia jednak gwałtownie mu przerywa. Dymitrow protestuje. Ponowne wydalenie Dymitrowa z sali wydaje się być nieuniknione.

Tajemnicza kobieta.

Gdy wrzawa nieco ucichła, oskarżyciele publiczni ponownie zadają Dymitrowi kilka dalszych pytań, odnoszących się do znajomości zawartej przez niego w pociągu idącego z Monachjum do Berlina z pewną kobietą, której tenże miał się przedstawić jako literat szwajcarski nazwiskiem Hediger.

Dymitrow znajduje i na to trafną odpowiedź, mówiąc, że gdyby powiedział wówczas tej pani swe prawdziwe nazwisko, panowie sędziowie mieliby te same wątpliwości.

Ta rzecz, moim zdaniem, nie odgrywa żadnej roli — dodaje Dymitrow.

Dymitrow prowokowany ciągłymi różnymi zapytaniami zwraca się do o-

skarżycieli publicznych z zapytaniem dlaczego z aktów zniknęły nagle różne odkrytki z widokami Berlina, które miał w mieszkaniu i ażeby sfabrykować oskarżenie zatrzymaną celowo tylko dwie pocztówki, przedstawiające pałac berliński i Reichstag.

Nagle zakończenie rozprawy.

Powstaje ponownie wrzawa. Dymitrow w końcu stara się raz jeszcze wykażać, że czasopismo „Miedzynarodowa Korespondencja Robotnika”, którego jest współpracownikiem, jest wydawnictwem legalnym, czytaniem przez każdego wybitnego polityka i dziennikarza, a nawet przez sztab narodowo-socjalistyczny.

Sędzia przerywa nagle Dymitrowi i kończy rozprawę o godz. 2-ej min. 15. Oburzony tem Dymitrow żegna sędziów słowami: — „Na ten temat będziemy jeszcze rozmawiali...”

Rozprawa w Berlinie rozpocznie się we wtorek o godz. 10-ej w gmachu Reichstagu.

Katastrofa finansowa Niemiec.

Deficyt budżetowy wynosi 3 miliardy mk.

Paryż, 9. 10. (PAT) Dzienniki francuskie zwracają uwagę na fatalny stan finansowy Niemiec.

Walka z bezrobociem, jaką energicznie prowadzi rząd Hitlera, zachwiała poważnie finansami Rzeszy. Cały deficyt budżetowy Niemiec, wyrażający się ostatnio cyfrą 3-ch miliardów marek, nie może być pokryty drogą pożyczki zagranicznej. Olbrzymi plan robót publicznych, realizowany przez Hitlera, może, zdaniem „L'homme libre”, zakończyć się katastrofą finansową.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa Niemcy będą zmuszone uciec się w najbliższym czasie do inflacji.

Tego zdania jest również „L'Ordre”, który zwraca uwagę na fakt, iż Bank Rzeszy zwrócił się do banku wypłat międzynarodowych w Bazylei o zatwierdzenie zmian w jego statucie. Praktycznie rzecz biorąc, chodzi o autoryzację na przyjmowanie państwowych i komunalnych papierów wartościowych, jako zabezpieczenia emisji banknotów. Tego rodzaju próba może stanowić po-

czątek inflacji. Pomimo uspokajających zapewnień dr. Schachta — kończy „L'Ordre” — należy się obawiać, by Rzesza niemiecka nie weszła w pełni na tę ryzykowną drogę.

Złot szturmowych oddziałów we Wrocławiu.

„Pokojuje” mowy wodzów hitlerowskich.

(Telefonom od własnego korespondenta).

Berlin, 9. 10. Do niezliczonych parad i uroczystości narodowo-socjalistycznych doliczyć należy wielki zlot szturmowych oddziałów we Wrocławiu. Ogółem zjechało się 29 A. S. sztandarów (pułków), dwa S. S., grupy marynarki, konne, 1 sztandar Stahlhelmu i co szczególnie zasługuje na uwagę 5.000 motocyklistów zorganizowanych w

5 sztafetach motorowych. Ogółem zjechało się 83 600 ludzi, którzy stanowią dobrze zorganizowaną i zdyscyplinowaną armię wypadową przeciwko Górnemu Śląskowi.

Ten zlot oddziałów S. A. posłużył wodzom hitlerowskim do wygłaszania „pokojuje” przemówień. Dowódca śląskich szturmowców Heim oświadczył, że wprawdzie okres kapitulacji i miękkości już minął. S. A. nie posiada wprawdzie żadnej broni, ale za to nieustępliwą wolę oraz silną i czystą wiarę w przyszłość.

Kongres szturmowców odbyty we Wrocławiu stanowi charakterystyczny przyczynek do zadzierzających się nici niemiecko-polskiego „porozumienia”.
St. Ro.

Nowy rok akademicki w polskich uczelniach wyższych.

Poznań, 9. 10. W dniu wczorajszym Uniwersytet Poznański rozpoczął uroczystie nowy rok akademicki. W auli uniwersyteckiej zajęli miejsce przedstawiciele duchowieństwa, władz cywilnych i wojskowych oraz bardzo liczna publiczność, poczem do auli wkroczył tradycyjny pochód z ustępującym rektorem prof. dr. Pawłowskim i nowym rektorem prof. dr. Runge.

Sprawozdanie z ub. roku akademickiego złożył prorektor prof. dr. Pawłowski. Omówił gospodarkę Uniwersytetu, przedstawił stan liczbowy profesorów, sił pomocniczych, personelu oraz stu-

chaczy, porównując go ze stanem z okresu zakładania uczelni. We wszystkich kierunkach zaznacza się stały rozwój Uniwersytetu Poznańskiego, a jego praca naukowa swą wydajnością wyróżnia się wśród innych uczelni.

Po swem przemówieniu prof. Pawłowski wręczył prof. Runge insygnia rektorskie: berło, łańcuch i pierścienie — wypowiadając tradycyjną formułę łacińską.

Po objęciu władzy rektorskiej J. M. Rektor prof. dr. Runge wygłosił krótkie przemówienie oraz wykład inauguracyjny p. t. „Pojęcia o istocie choroby”.

Należy nadmienić, że prof. Runge jest pierwszym rektorem Uniwersytetu Poznańskiego, działającym na podstawie i w ramach nowej ustawy o szkołach akademickich.

Katastrofalna powódź w Meksyku.

Meksyko City, 9. 10. Rzeka Houdo wskutek silnych deszczów, jakie ostatnio padały w Meksyku wylała. Strat dokonanych przez powódź dotąd nie udało się ustalić. Według dotychczasowych obliczeń 23 osoby utonęły w wzbitych falach Houdo, a blisko sto osób jest ciężko rannych.

75.000 górników strajkuje w Stanach Zjednoczonych.

Liczba bezrobotnych spadła o 3 miliony.

Waszyngton, 9. 10. (PAT). Choć według amerykańskiej federacji pracy liczba bezrobotnych pod koniec września była o 3 miliony mniejsza, niż w marcu br., uczucie niepewności, a nawet niezadowolona panuje w wielu kołach handlowych i wśród Farmerów. Ci ostatni są wyraźnie niezadowoleni, gdyż zwykła cen produktów rolniczych jest znacznie mniejsza, niż ogólna zwykła kosztów utrzymania. W obecnej chwili strajkuje 75 tysięcy górników.

Dla uregulowania rozszerzających się zatargów z pracownikami przewidziana jest interwencja prezydenta Roosevelta.

Herriot zdrowszy.

Paryż, 8. 10. (PAT) W stanie zdrowia Herriota nastąpiła dalsza poprawa. Bóle ustąpiły zupełnie. Doktorzy wyrażają się jak najbardziej optymistycznie o postępie rekonwalescencji.

Raut na Wawelu.

Z Krakowa donoszą: W nocy z piątku na sobotę odbył się na zamku wawelskim raut wydany przez Prezydenta Rzeczypospolitej, który zgromadził przeszło 1500 osób. Na raucie obecni byli członkowie rządu i pani marszałkowa Pilsudska.

Zwracała uwagę grupa włościan ubrana w stroje krakowskie.

P. Prezydent w towarzystwie prezesa rady ministrów Jędrzejewicza oraz członków domu cywilnego i wojskowe-

go przeszedł wzdłuż sal zamkowych, witając się z zaproszonymi gośćmi i prowadząc z nimi ożywione rozmowy.

Raut przeciągnął się do północy.

W teatrze im. Słowackiego odczyt historyczny o zwycięstwie pod Wiedniem wygłosił gen. Wieniawa Długoszewski. Teatr zaszczylił swoją obecnością Prezydent Rzeczypospolitej oraz obecni na uroczystościach krakowskich dostojnicy.



Dziś o godz. 17-ej schadzka. Dyżurny drh. Górski.

Do zespołu gitarowo-mandolinowego przyjmują drh. dyżurny zgłoszenia od godz. 18-20-ej. Posiadający własne instrumenty niech korzystają z okazji.

— 15 zł na biedne dzieci złożyła kawiarnia „Orzeł”.

Zabójstwo w kawiarni.

Pod wpływem szału kelner zastrzelił pryncypała. Błyskawiczny dramat rozegrał się w jednej z kawiarni przy bulwarze Saint-Michel w Paryżu. W pewnej chwili goście, przebywający w kawiarni, ujrzeli jednego z kelnerów, który zerwał się z za stołu, przy którym siedział, i wykrzykując głośno niezrozumiałe słowa, wyjął rewolwer i oddał kilka strzałów do zarządcy kawiarni, Piotra Parrisa. Zarządca, ugodzony kulami w głowę, padł martwy na podłogę. Morderca strzelił następnie do siebie i zranił się w brzuch. — Ranę zauważono u niego dopiero w komisariacie policji, do którego przyprowadzono go po morderstwie. Kelner jest Ormianinem i zabójstwa dokonał pod wpływem ataku szału.

Doniosły wynalazek w lotnictwie.

Paryż, 9. 10. (PAT). Dzienniki donoszą, że w najbliższym czasie dokonane będzie we Włoszech na lotnisku w Monte Celle pod Rzymem doświadczenie z t. zw. serwo-pilotem. Jest to aparat, który zainstalowany na samolocie będzie mógł pilotować ten samolot przy pomocy fal elektrycznych, nadawanych z ziemi lub też z drugiego aeroplanu. Aparat ten jest uzupełnieniem aparatu auto-stable, pozwalającego utrzymywać równowagę samolotu.

Na ślubnym kobiercu

Dowiadujemy się, iż w tym tygodniu stała się na ślubnym kobiercu znany i zasłużony sportowiec w Bydgoszczy, p. Kazimierz Nowakowski. P. Nowakowski, jako członek RKS. „Amator” należy do założycieli sekcji piłkarskiej, z powodzeniem grał przez cały czas w ataku, a ostatnio na obronie, w najlepszych spotkaniach tego klubu. Z naszej strony życzymy Ci, Kochany Kazimierzu, wiele szczęścia, zaś pożycie Wasze małżeńskie niech będzie zgodne i wyda plon bogaty dla piłkarstwa, który za kilka lat na zielonej murawie oklaskiwać chcemy.

Piłkarze.

Życia towarzysząca.

Dnia 9 października 1933 r.

Godz. 17,30: Koło Rodzicielskie przy szkole powszechnej im. św. Trójcy. Roczne walne zebranie w sali rysunkowej. Godz. 19,45: Konferencja męska św. Wincentego a Paulo przy Farze. Walne zebranie w Domu Katolickim. Godz. 20,00: K. S. „Astorja” sekcja bokserska. Ważenie wszystkich członków sekcji w Kom. W. F. Jutro o godz. 19 trening przy Rybim Rynku, w środę P. O. S., w czwartek zebranie miesięczne.

Dnia 10 października 1933 r.

Godz. 17,30: „Harmonja” śpiewa w kościele św. Wincentego a Paulo na Bielawkach podczas ślubu. Godz. 18,30: Koło Młodych przy Kat. Kole Pań. Zebranie plenarne.

Notowania Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu.

POZNAN, dnia 7. 10. 1933 roku.

Table with 2 columns: Commodity (e.g., Żyto, Pszenica, Jęczmień) and Price range (e.g., 14,50-14,75).

Table: Bank Polski płaci w dniu 9 bm. za: dolary amerykańskie 5,79; funty szterlingów 27,43; franki szwajcarskie 172,99; franki francuskie 34,78; marki niemieckie 209,00; guldeny gdańskie 172,77; liry włoskie 46,57; floreny holenderskie 358,25.

Giełda zbożowo-towarowa w Bydgoszczy

Warunki: Handel hurtowy, parytet Bydgoszcz ładunki wagonowe, dostawa bieżąca, za 100 kg

Notowania odbywają się we wszystkie dni powszednie. Standarty: Pszenica pomorska 738 g/l (125,3 f. h.) nadnotecka 748 g/l (127,1 f. h.) Żyto 704 g/l (119,7 f. h.) Owies 445 g/l (74,1 f. h.) Jęczmień przemiałowy 673 g/l (114,1 f. h.) pastewny 643 g/l (108,9 f. h.)

Notowania z dnia 7 października br.

Table with 2 columns: Commodity (e.g., Żyto 175 ton, Usposob. spokojne) and Price range (e.g., od zł 14,50 do zł 14,95).

Jak pozbyłam się zmarszczek w wieku 60-u lat i osiągnęłam wygląd młodszego o 20 lat



„Liczę już 60 lat, wiek, w którym kobieta przeważnie nie dba już o powabny wygląd. Lecz zachciało mi się, wyłącznie przez ciekawość, wypróbować na mej pomarszczonej i zmarszczonej twarzy działanie znakomitego paryskiego Odżywczego dla Skóry Kremu Tokalon. Łatwo sobie wyobrazić moje zdumienie, gdy po miesiącu takiej pielęgnacji powiedziano mi wręcz: „Pani młodzieje”. Zachecona temi uwagami, wytrwałam i w przeciągu 5-u miesięcy stał się cud: każdy kto mnie widzi obecnie mówi, że wyglądam najwyżej na 40-45 lat. Cera moja jest czysta i piękna. Lekko zaróżowiona i mam zaledwie cię zmarszczek. Cudowne! Sądząc z tego, gdyby wszystkie kobiety zechciały używać waszego Kremu Tokalon, nie byłoby już wcale starych babek.” Uwaga. Autorka powyższego listu woła nie wyjawiać swego nazwiska, lecz jej oryginalny list jest w każdej chwili do obejrzenia. Gwarantujemy sumę 50.000 złotych, że Odżywczy Krem Tokalon zawiera wysoce odżywcze składniki, które według zdania wielkich specjalistów, są potrzebne skórze, by utrzymać ją świeżą, jedrną i pozbawioną zmarszczek. Należy używać Odżywczego Kremu Tokalon różowego co wieczór, białego zaś co rano. Po jednej nocy już będzie Pani zdumiona i zachwycona rezultatem. Reczymy za wyrok w przeciwnym razie zwracamy pieniądze.

z kolektury „Uśmiech Fortuny”? Bydgoszcz, Pomorska 1. Toruń, Żeglarska 31.

Z RUCHU WYDAWNICZEGO: Kazimierz Kalinowski: „Wiara w czło-wieczność”. Na marginesie „Szkiców” Adama Szymańskiego. Warszawa, 1933. Str. 16. Zł. 0,40. „Szkice” z latami nie tracą, a treść ich przejmująca, wzruszająca, zrozumiała dla czytelnika cudzoziemskiego, pociąga dziś, jak dawniej, obcych tłumaczy, ponieważ twórczość autora „Hanus” i „Macieja Mazura” posiada wartości wiecznotrwale.

Jan Sokołowski „Odrabianie lekcji w szkole powszechnej”. (Na podstawie ankiety). Poznań 1933. Ruchliwy dwutygodnik nauczycieli „Przyjaciel Szkoły” rozpoczął wydawanie obszerniejszych referatów z dziedziny wychowania i nauczania, w osobnej serji broszury pod nazwą „Biblioteka Pedagogiczna Przyjaciela Szkoły”. Pierwszy taki tomik ukazał się właśnie. Jest to monograficzne ujęcie sprawy odrabiania lekcji, zagadnienia, które zainteresuje i nauczycieli i rodziców. Cena broszury, objętości 47 stronic, zł 1.20.

NOWE WYDAWNICTWA AKCJI KATOLICKIEJ. Bardzo ruchliwy w swej działalności wydawniczej Naczelny Instytut Akcji Katolickiej w Polsce, centrala całego ruchu katolickiego w naszym kraju, wydał znowu szereg popularnych i propagandowych broszur, godnych uwagi. „Szkoła Czynu” — wykłady z dziedziny Akcji Katolickiej, nakładem Naczelnego Instytutu A. K. — Poznań 1933. Nr. 5. „Apostolstwo wewnętrzne i zewnętrzne”;

Nr. 6. „Wiara podstawą życia”; Nr. 7. „Jest Bóg”; Nr. 8. „Sekciarze — apostołowie fałszu”; Nr. 9. „Do walki z nowoczesnym pogaństwem”. Cena jednego egzemplarza 10 groszy. „Bóg Panem i celem naszym” — 4 kazania na Święto Chrystusa - Króla (Biblioteka Rekollekcyjna nr. 4) Poznań — 1933 — str. 16. Cena 50 groszy.

Drobne ogłoszenia

POLECENIA: Jadłodajnia Bochańskiego Gdańska 33, poleca obiady 3 dania 80 kolacje 2 dan 70. Bigos, Gulasz, Grochówka z wkładką, kielbasa, Flaki 60 gr. Nogi wieprzowe 90, włącznie z obsługą. (11513) Męski pokój dęb. sprzedam. Król. Jadwigi 10, m. 1. (11523) LEKcje: Pianino do ćwiczeń wolne. Sienkiewicza 29, m. 4. (11522) Angielskiego niemieckiego, francuskiego, polskiego, naucza szybko, dobra wymowa, b. profesorka Załachowska, 3-go Maja 20. (19416) SPRZEDAŻ: Mydlarni urządzenie sprzedam, lub wydzierżawię z mieszkaniem. Of. Dz. Bydg. pod „Mydlarnia G.” (19134) Kolonjalkę (11502) sprzedam zaraz za 1600 zł Wełniany Rynek 12, m. 4. Dywan (11509) 3x4 Smyrna (krajowa) bufet, kredens, kanapę tanio. Sniadeckich 24-4. Kuchnie westfalską i piec w dobrym stanie sprzedam. Kaszubska 9. (11516)

Stolarz (1150) potrzebny. Gdańska 22. Książkowa (1952) z dłuższą praktyką w branży kolonialnej potrzebna od zaraz lub później. Oferty pod „Książkowa”. Człowiek do rozwożenia pieczywa z kaucją potrzebny. Grunwaldzka 60. (19156) Młodszy (19158) czeladnik piekarski potrzebny. Chwyntowa 10. Służąca potrzebna. Restauracja Sniadeckich 32. (11504) Pomocnik (11503) fryzjerski potrzebny. Posada stała. W. Herberg, Koronowo, Garncarska 2. Kucharka młodsza potrzebna Gdańska 51 restauracja. (11559) Dziewczę do dzieci i prac domowych, nie ponad 16 lat potrzebne. Sienkiewicza 31, m. 3. (11528)

POKOJE WOLNE: Pokój dobrem utrzymaniem 2 panom po 60 zł. Świętojańska 22-5. (11507) Pokój umeblowany. Chwyntowa 8 m. 7. (19157) Dobrze umeblowany pokój. Cieszkowskiego 13-5. (11514) POKOJU POSZUKUJĄ: Dyskretny miły pokój poszukiwany Of. pod „Osobne wejście” filja. (11330) Próżny pokój szukam zaraz. Of. „Próżny” filja Dz. (11521) Pokoju szukam, osobne wejście centrum. Zgł. „Garsoniera” filja Dziennika. (11526)

Mieszkanie: słończne 2 pokoje kuchnia umeblowana tanio odda Dworcowa 74, m. 6 naprzeciw Dyrekcji Kolejowej. (19125) 3 pokoje kuchnia z meblami oddam. Dolina 7, m. 4. (19126) 3 pokoje z kuchnią zaraz do wynajęcia. Grunwaldzka 183 m. 2. (19132) Czteropokojowe słończne, komfortowe, centralne ogrzewanie wodne zaraz do wynajęcia, Nakielska 77. (11512) 6 pokojowe komfortowe mieszkanie z centralnym ogrzewaniem jest do wynajęcia zaraz, ul. 20 Stycznia 10. Zwracać się do gospodarza domu. (11293) 6 lub 5 pok. komfort, blisko dworca wydzierżawię od 1. XI. Ziętak Dworcowa 75. (11431) Mieszkanie 4-7 pokojowe (parter, I piętro) na pl. Teatralnym, Wolności względnie w najbliższej okolicy poszukuję. Zgłoszenia pisemne do admin. pod „614”. (18866) MIESZKANIA SZUKA: 1 lub 2 (19104) pokojowe mieszkanie z kuchnią jako sublokator blisko koszar artyleryjskich poszukuję. Oferty pod „345” 2 pokojowe mieszkanie lub 2 pokoje próżne, centrum miasta, przez samotnego pana poszukiwane. Of. do filji Dz. Bydg. „S. S.”. (19094) RÓŻNE: Litko białe różę, wtorek 8 w. p. Koch. — Sienkiewicza Synteza. (11529) Zaginął (19154) biały foxterjer dwoma różnemi oczami, oddać, nagroda. Sniadeckich 8.

Dnia 9 października 1933 r. o godz. 3-ej rano, zmarła po krótkich lecz ciężkich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. moja najukochańsza żona, nasza najdroższa mamuchna, córka, siostra i szwagierka ś.p.

z Rybków

Alojzja Nowakowa

o czym uwiadomiamy w ciężkim smutku pogrążeni

Mąż z dziećmi i rodzina.

Koronowo, dnia 9. X. 1933 r.

Pogrzeb odbędzie się w piątek dnia 13 października o godzinie 10-tej.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się. (19160)

Dnia 6 października 1933 r. o godz. 11-tej wiecz. zasnąła w Bogu moja najukochańsza żona, najdroższa matka, teściowa, babka i prababka ś.p.

z Jareckich

Joanna Dąbrowska

Pogrzeb odbędzie się dnia 10. X. 1933 r. o g. 4-tej po poł. z domu żałoby ul. Toruńska 11, na nowy cmentarz farny, o czym zawiadamia

Mąż, dzieci i stroskana rodzina. (19122)

Bydgoszcz, dnia 7. X. 1933 r.

Ś. + p.

Zygmunt Gerlach

opatrzony św. Sakramentami zmarł dnia 8-go października 1933 r. przeżywszy lat 77, o czym zawiadamiają krewnych przyjaciół i znajomych pogrążeni w głębokim smutku

Rodzina Pochowskich.

Łabiszyn, Wąbrzeźno, Toruń, Złotoryja, Archidjakona. (19138)

Klepsydry

wykonuje szybko i tanio
DRUKARNIA BYDGOSKA S. A.
Bydgoszcz, ul. Poznańska 12-14.

Institut fizykalnego

leczenia Astmy

Poznań, ulica Kantaka 5.

Prospekt gratis. 18818

Fortepian koncertowy

„Bechstein” sprzedawca korzystnie

B. Sommerfeld
Fabryka pianin
Bydgoszcz, ul. Sniadeckich 2.



Sala
licytacyjna, Gdańska 42, telefon 1554 przyjmuje stale do komisowej sprzedaży: meble, urządzenia mieszkaniowe, dywany, obrazy, maszyny do szycia, do pisania itp. (19159)

Osiedliłem się w Bydgoszczy

Dr. med. Józef Kretowicz

specjalista w chorobach kobiecych i położnictwie

18759) Przyjmuję od godz. 11-1 i 5-7.

ul. Marszałka Focha 17, telefon 686.

Przetarg ofertowy

na dostawę

ziemniaków jadalnych.

Zarząd Miejski miasta Bydgoszczy zakupi około 4.000 ctr. ziemniaków jadalnych I klasy z ziemi piaszczystej ręcznie przebranych wielkości od 1 1/2 cala począwszy z dostawą loco piwnica. Część ziemniaków zostanie odebrana na wiosnę 1934 r. Zapłata nastąpi po odbiorze dostarczonej partii.

Oferty należy przesyłać do Wydziału Opieki Społecznej ul. Bernardyńska 10, do 13 października br. godziny 10-tej. (19150)

18226) Już najwyższy czas, zaopatrzyć się w dobry miód sztuczny i syrop jadalny

UNAMEL

Zakłady Przem. Unamel - Unisław.

POLECENIA

Dachówka

starą poleca Koniczyni, Sniadeckich 32. (11392)

SPRZEDAŻE

Dom

komfortowy, 14% z powodu śmierci na sprzedaż. Oferty Dziennik pod „14%”. (19059)

3 domy

okazyjnie z interesem, dochód 5.400, cena 30.000 sprzedawca Sokołowski, Sniadeckich 52. (18856)

Skład

11485 mleczarski korzystnie. Jasiński, Dworcowa 70-4

Wytwórnia

cukierków w biegu z samochodem w większym mieście Pomorza korzystnie zaraz na sprzedaż. Of. do Dzien. pod „200”. (19129)

Parke

19146 młodych kanarków z dwoma klatkami sprzedam za 15 zł. Kujawska 66, m. 4.

Sprzedaje

11518 kartofle „Industrie” wtorek 12,30 mały dworzec.

Domy

wille przy wpłacie 8000 do 80.000 sprzedaje najkorzystniej „Emeryt”, Mostowa 3. (19153)

Samochód

taksówka tania sprzedam Sniadeckich 84, m. 5. (11457)

Trociny

jesionowe, worek złotego, wiory drobne sosnowe. worek 25 groszy, wozami taniej, drzewo podpałkowe suche pokrajane wozami w dom poki zapas. Herkules, Promenada 1, Wytwórnia kół transmisyjnych. (18585)

Rower

11485 sprzedam. Kordeckiego 11 m. 7. (19127)

KUPNA

Beczki

18681 od śledzi w dobrym stanie we wszystkich ilościach kupuje Antoni Piliński, Nowy Rynek 8.

Pompe

do wody na zapęd. sil. do 20 cbm, godz. ca. 10 m. ssącą i 20 m. tłoczącą, dobry fabrykat poszukuje „Lukullus” Bydgoszcz, Poznańska 16, tel. 1670. (19133)

19155)

**DZIŚ największa
PREMJERA sezonu
w KINIE ADRIA**



**RAMON NOVARRO
i
MYRNA LOY
REGINALD DENNY**
FILM
Metro-Goldwyn-Mayer

Współudział biorą:

**MYRNA LOY
REGINALD DENNY**

Arcydzieło, które upaja wschodnimi melodjami i gorącym tchnieniem egzotykczy miłości.

Początek seansów o godzinie 5, 7 i 9-tej.
Uwaga: Na godz. 5-tą ceny miejsc niższe.

Szukam

kupna lub dzierżawy ewtl. wstąpię jako współnik wodnego lub parowego młyna. Pośrednictwo rzetelne mile widziane. Oferty pod „F.L.” do Dzien. Bydg. (19137)

POSADY WOLNE

Pomocnik

fryzjerski zaraz potrzebny, możliwie władający niemieckim językiem. Zgł. Kozłowski, Hel 37. (19147)

Samodzielny

rzeźnik kawaler na stałe. Kaucja zł. 200. Leszczyńskiego 5, gospodarz. (19128)

Ucznia

lepszej rodziny przyjmie koncesjonowany zakład elektrotechniczny Jackowskiego 18. (19143)

Dziewczyna

do kuchni. Gdańska 33. Jadłodajnia. (11508)

Potrzebna

posługa. Zgł. z świadectwami, Al. Mickiewicza 3, mieszk. 3. (11525)

Kto

chce otrzymać stałą posadę, przy wysokich zarobkach, może się zgłosić. Zawód dotychczasowy obojętny. Wiek, powyżej lat 22. Zgł. w poniedziałek i wtorek od 10-12 i 3-4, Bydgoszcz, Dworcowa 80, part. (19149)

Panienska

wykwalifikowana do konfekcji damskiej potrzebna. Adres wskaże Dz. (19124)

POSADY POSZUKUJĄ

Młynarz

szofer, długoletnia praktyka, biegły w reperacjach, pracach monterskich prawo jazdy, poszukuje posady zaraz lub później. Of. Dzien. Bydgoski pod „Młynarz G.”. (19006)

Za
długi mej żony Marjanny nie odpowiadam. Kowalkowski. (11408)

MATRYMONJALNE

Najkorzystniejsze
proponuje matrymonjalne panom — panom poleca „Echo”. Najnowszy numer 50 groszy (znaczkami) — starszy darmo wysyła Redakcja, Poznań. 18842

Panna

lat 32 rzym. katol., posiadająca majątek 150 morg na Pomorzu, poszukuje pana rolnika posiadającego 13—15.000 zł gotówki. Cel matrymonjalny. Zgł. Dziennik Bydgoski Gdynia. 18659

Panna

z dzieckiem lat 29, szarytka, intelig., gospodarza, posiadająca wytwórnę cukierków z samochodem w większym mieście Pomorza oraz mieszkanie dwu pokojowe kompletnie umeblowane (dąb) wyjdzie zamaż za karmelkarza. Of. do Dzien. pod „29”. (19140)

Dyskretnie

solidnie kojarzy małżeństwa Piotr Mrówka, Poznań, Kraszewskiego 13 (27-letnia praktyka). (19123)

Kupiec

lat 32, własny skład i 5 tys. gotówki pozna panę do lat 26. Posag dla wspólnego dobra pożądany. Zgłoszenia pod „Solidny”. (18685)

POŻYCZKI

Hipoteke

do 4000 na nowy dom poszukuje na pierwsze miejsce. Oferty Dziennik Bydgoski „4000”. (18452)

500—1000 zł

pożyczkę za stałą posadę książkowego, korespondenta, magazyniera, woźnego, inkasenta etc. Łask. oferty do Dzien. Bydg. pod „50.000”. (19145)



— Przejdę się trochę po wyspie.
— Ale wróc zaraz. Wiesz, że się strasznie boję.

Ceny ogłoszeń: 25 gr. za wiersz milimetry na stronie 7-linowej szerokości 38 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 70 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 1,20 zł. na dalszych stronach 1,00 zł. za milim. 1 lin., szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 25 gr., każde dalsze 15 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20% niżki. Większe ogłoszenia, zamieszczone wśród drobnych, 50% drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeniowym. Przy powtórzeniu ogłoszeń o tym samym tekście udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy. Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czienkami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Za redakcją odpowiedzialny: Stanisław Nowakowski w Bydgoszczy; za dział gdyni: Mieczysław Mistat w Gdyni.